

Micha Nederland →
HONGER NAAR GERECHTIGHEID

Actueel magazine rond de Micha Cursus

Oktober/November 2011,
nr 6

Eindredactie: Simon de Kam & Tjirk van der Ziel

Contact: vragen@michacursus.nl

www.michacursus.nl

Met Micha Cursus leren wat het betekent hier en nu christen te zijn

'Wat zou de Micha Cursus voor onze kerk of gemeente kunnen doen?' Deze vraag horen we de laatste tijd steeds vaker. Het lijkt of de **maatschappelijke betrokkenheid** van christenen sterker wordt, nu kerkenraden zich bezinnen op de rol van de christelijke gemeente in de huidige tijd. Nadenken over de missionaire taak gaat gepaard met bezinning over het 'licht en zout zijn'. Waar heeft de samenleving behoefte aan, en wat hebben wij te bieden? Zo wordt Micha meer en meer benaderd met het verzoek in een bepaalde kerk niet alleen de cursus te introduceren, maar ook **lesprogramma's** aan te bieden. Uiteraard vraagt dat de nodige inspanning, maar we gaan graag op deze verzoeken in, omdat we denken dat de cursus het beste tot zijn recht komt als het materiaal is ingebed in een **totaalvisie op het christen-zijn in het hier en nu**.

Als u deze nieuwsbrief ontvangt, zijn er dit najaar enkele regionale instructieavonden geweest, te weten in Utrecht, Giessenburg, Joure en Zwolle. Vanwege de belangstelling zal er nog één extra worden gehouden, op dinsdag **22 november** in het Protestants Landelijk Dienstencentrum, aan de Joseph Haydnlaan 2a, Utrecht. Aanvang 19.30 uur.

INHOUD

van dit

nummer

Nieuwe coördinator Micha Nederland heeft ambities	2
Micha Zondag krijgt vaste plek op kerkelijke agenda	3
Expertmeeting zorgt voor stevige basis Micha Young	4
Studenten CHE testen pilot Micha Monitor uit	5
Studenten Rotterdam starten eerste diakonaal Michahuis	6
Kerk in Actie zet in op duurzamer levensstijl	7
Micha Cursus in de media	8

Nieuwe coördinator Micha Nederland heeft ambities

Per 1 juli heeft Stichting Micha Nederland een coördinator: Jacolien Viveen. Hieronder stelt zij zich aan de lezers van deze nieuwsbrief voor.

"Vanuit mijn functie als coördinator van Micha Nederland hoop ik veel contacten te leggen met kerken en gemeenten die bezig zijn of gaan met Micha. Het mooie aan Micha is dat zeer uiteenlopende kerken en gemeenten erbij betrokken zijn: van evangelisch tot PKN, van RK tot pinkster, baptist of doopsgezind. Heel divers. Heel oecumenisch eigenlijk. Hopelijk kan ik dat de komende maanden verder helpen uitbouwen. **Het is geweldig om elke dag weer met de thema's gerechtigheid en duurzaamheid bezig te zijn!**

Ik zal mij voornamelijk richten op communicatie en uitbouw van de coalitie. Micha is namelijk, in tegenstelling tot wat krantenberichten melden, geen losse organisatie maar een **mooi en bijzonder samenwerkingsverband** van heel veel kerken en christelijke organisaties. Dat samenwerkingsverband willen we nog wat uitbreiden. De vaste teams die de Micha Cursus verzorgen, Micha Young opbouwen en de Micha Zondag materialen maken, blijven uiteraard bestaan.

We hopen nog meer producten te gaan ontwikkelen, samen met andere organisaties. Qua communicatie hoop ik zelf bijvoorbeeld de website van de nieuwste duurzame en faire informatie te voorzien, twitter bij te houden en een plan te maken hoe nog meer mensen de Micha Cursus kunnen gaan volgen, etc. Zo ben ik de afgelopen tijd bezig geweest om alle christelijke media te interesseren voor de Micha Zondag. Dan denk je in eerste instantie aan de *EO*, *Trouw* en *ND*, maar er zijn er veel meer: **in Nederland tellen we maar liefst zo'n tweehonderd christelijke media**: van websites tot kranten en magazines.

Dat laatste vond ik heel boeiend vanuit mijn achtergrond.

Ik ben opgeleid als communicatie-deskundige (ondermeer aan de Universiteit Twente in een heerlijk bosgebied tussen Enschede en Hengelo).

Nog iets meer over mijn achtergrond. Na mijn studie heb ik enkele jaren gewerkt voor de *EO*, nadien voor een zakenreisblad en een communicatie-adviesbureau, en de laatste zes jaar voor de ChristenUnie. Uiteraard blijft de politiek me boeien. **Hopelijk kunnen we met de kerken ook gaan lobbyen op Michathema's bij de Nederlandse politiek.**

In het buitenland zien we daar al mooie werkende voorbeelden van. Zo is Micah India heel actief met de kerken aan het lobbyen tegen kinderarbeid bij de Indiase overheid.

Als je ideeën hebt over bovengenoemde en goede tips, houd ik me van harte aanbevolen!"

Jacolien Viveen is te bereiken via:

jacolienviveen@michanederland.nl

Volg Micha via twitter:

<http://twitter.com/michanederland>

Micha Zondag krijgt vaste plek op de kerkelijke agenda

Zondag 16 oktober klonken in vele kerken en gemeenten de verrassend actuele woorden van de profeet Micha. Het thema van Micha Zondag 2011 'Op water & brood' maakte veel los.

'Op water & brood': een onderwerp met veel stof tot nadenken en mogelijkheden om als kerk goed en recht te doen. Wim Althuis van de Evangelische Alliantie, organisator van de Micha Zondag, kijkt tevreden terug. "We doen dit voor de vierde keer, en we merken nu **voor het eerst dat Micha Zondag een vanzelfsprekendheid wordt**. Kerken zetten dit op de kerkelijke agenda. Verder zagen we dit jaar een redelijke groei in evangelische gemeenten en de kleine reformatorische kerken."

Hoeveel kerken hebben zich aangemeld?

"Er waren driehonderd aanmeldingen, maar dat was geen voorwaarde om mee te doen. Kerken konden gratis materiaal van de site downloaden en naar eigen inzichten in de kerkdienst gebruiken. Het is vermoedelijk maar een fractie van het aantal kerken dat iets met Micha Zondag heeft gedaan."

Wat sprong er in het materiaal eruit?

"Wat mij betreft de nieuwe cd van 'Schrijvers voor Gerechtigheid', met goede nummers over armoede en onrecht. Een paar teksten was beschikbaar gesteld om te worden gebruikt in een dienst."

Hoe belangrijk is dit kerkenpakket?

"Dit soort activiteiten staat of valt niet zozeer met wat predikanten ermee doen. Het zijn **vooral actieve gemeenteleden** die Micha Zondag aangrijpen om met het materiaal naar de kerkenraad of de predikant te stappen. Soms hebben ze de Micha Cursus gedaan en willen graag meer aandacht voor duurzaamheid en schepping."

Wat hebben gemeenten met het thema 'Op water & brood' gedaan?

"Daar hebben we nog niet veel zicht op. Binnenkort beginnen we met een eigen evaluatie, maar we kunnen wel zeggen dat **de meeste kerken dit thema in een preek hebben opgepakt**. Hier en daar hebben kerken eigen bijbelteksten erbij gezocht of hebben een andere titel gebruikt. In mijn eigen gemeente zijn we bezig met het volk Israël dat door de woestijn trok en helemaal afhankelijk was van Gods voorzienigheid. Daar kwam het thema nu goed van pas. Ik weet verder van een gemeente in Utrecht waar mensen na afloop zich konden aanmelden voor een project van Stichting Present. Dat waren er 120, echt bijzonder."

Hoe gaat Micha Zondag verder?

"Na onze evaluatie gaan we nadenken over Micha Zondag in 2012. Er komt een nieuw thema, en we kijken naar welke onderdelen van het kerkenpakket erin blijven en of er nieuw materiaal nodig is. Maar we merken dat **Micha Zondag in potentie een grote groei in zich heeft**, omdat steeds meer kerken en gemeenten zich ervan bewust zijn dat het thema van goed en recht doen in deze tijd past bij hun DNA. En daar willen wij graag bij helpen."

Expertmeeting zorgt voor stevige basis Micha Young

Op vrijdag 30 september kwamen meer dan dertig deskundigen op het gebied van jongerenwerk bijeen op de Eemlandhoeve in Bunschoten. Zij waren uitgenodigd om hun visie te geven op Micha Young, de speciale jongerenversie van de Micha Cursus. Een impressie van de expertmeeting.

Sinds afgelopen voorjaar is stevig gewerkt aan Micha Young. Een (in)spannende klus, omdat het ontwikkelen van kwalitatief goed en aantrekkelijk materiaal voor tieners geen vanzelfsprekende zaak is. Het vereist veel kennis van de hedendaagse jeugdcultuur om ingewikkelde thema's als sociale en ecologische gerechtigheid 'tot leven te brengen'. Waar houden jongeren zich zoal mee bezig? Hoe communiceren zij, en is daarin plaats voor zaken die hun eigen leefwereld overstijgt? De expertmeeting was dan ook vooral bedoeld om met jeugdwerkers en andere deskundigen na te gaan of Micha Young op de goede weg zit.

De expertmeeting werd ingeleid door Harmen van Wijnen, oud-directeur van de HGJB, programmamanager Jeugdwerk van de PKN, en promovendus Jongeren en Geloof. Hij stelde deze vraag centraal: **Hoe kunnen we gebruikmaken van de dynamische, visuele 'popular culture' om jongeren de relevantie van het christelijk geloof te laten zien?** Die relevantie valt in termen van Micha te definiëren als sociale gerechtigheid en duurzaamheid praktisch handen en voeten geven. Harmen bekeek de vraag vanuit vier perspectieven: hermeneutisch, sociologisch, methodisch, en theologisch.

Bij **hermeneutisch** stelde hij dat sinds de Verlichting het onderscheid tussen geloofsinhoud en geloofsdaad te groot is geworden. De een legt de nadruk op de leer, en vertaalt dat naar de praktijk; de ander neemt juist die praktijk als uitgangspunt en stelt van daaruit de leer vast.

Harmen van Wijnen

Ook in het materiaal van Micha Young zit dit onderscheid er nog te veel in. **De juiste houding is geloof en leven zien als eenheid.** Daarom pleit hij voor een benadering van het geleefde geloof en het geloofde leven die in elkaar overlopen.

Sociologisch gezien denken wij volgens hem te weinig vanuit jongeren zelf. Het gaat of teveel over individuele jongeren, of teveel over georganiseerde groepen die alleen bij elkaar komen tijdens een bepaalde activiteit. Hij ziet meer in betere aansluiting bij **bestaande sociale verbanden** (virtueel en in *real-life*) van jongeren. We moeten denken en werken vanuit hun gemeenschapsgevoel - *'being together'* - daar zit enorm veel kracht en energie in.

Ook **methodologisch** zijn kerkelijke activiteiten nogal traditioneel ingericht. Meestal gaat het om een optelsom van 'feiten' + 'bijbeltekst' + 'leuke interactieve werkvormen', die dan logischerwijs zouden moeten leiden tot gedragsverandering. Maar tieners stellen het cognitieve niet voorop; beleving is veel belangrijker, net als beelden - ze zijn erg visueel ingesteld. Bovendien is deze 'oude' benadering te moraliserend. Maar verandering vergt een diepere bewustwording van de **gehele sociale context** van jongeren.

Deelnemers aan de expertmeeting Micha Young krijgen tijdens de pauze een rondleiding van Jan Huijgen, eigenaar van de Eemlandhoeve, over zijn kunstzinnige verbeelding van bijbelverhalen.

Methoden zouden meer vanuit het leven moeten worden opgezet, met persoonlijke ervaringen en lokale voorbeelden. **Zoek dus de praktijk op.** En: het hoeft niet altijd 'leuk' te zijn, het mag ook best provoceren, want dat prikkelt, en leidt tot herwaardering en heroverweging van gedrag.

Tot slot **theologisch**. Harmen van Wijnen meent dat de theologie in het algemeen te abstract is geworden. Termen als 'schuld' en 'zondeval' zijn te algemeen. Een geloof gericht op verlossing van onze persoonlijke schuld met het oog op een eeuwig leven na dit leven, is een te smalle basis. Het gaat ook en vooral om het hier en nu. Daarom pleit hij voor meer nadruk op het collectieve van het lichaam van Christus: **ook in het concrete leven van alledag is zijn lichaam gewond** vanwege onrecht en wanbeheer van de schepping.

Na zijn lezing bogen groepjes zich over diverse aspecten van Micha Young als taal, werkvormen, en sociale media. Het mooie weer zorgde voor een prima stemming, wat de onderlinge gesprekken ten goede kwam.

De expertmeeting werd afgesloten met concrete aanbevelingen waarmee de samenstellers van de jongerenversie de komende tijd verder gaan werken. Samenvattend: Micha Young zit op de goede weg, maar de uitdaging zit in het nog verder (leren) denken vanuit de jongeren zelf.

Studenten CHE testen pilot Micha Monitor uit

Een groep studenten van de Christelijke Hogeschool Ede voert momenteel een pilot van de Micha monitor uit. De monitor wordt opgezet om de effecten van zowel de Micha Cursus als de Micha Zondag op langere termijn te kunnen meten. Daartoe benaderen zij oud-deelnemers en gemeenten (in de volle breedte). De vragen worden tevens voorgelegd aan mensen en kerken die de cursus niet hebben gevolgd c.q. geen aandacht aan de Micha Zondag hebben besteed. De uitkomsten van de pilot worden begin november verwacht.

Studenten Rotterdam starten eerste diakonaal Michahuis

Het Michahuis is een studentenhuus in Rotterdam, gevormd door tien jongeren die diaconaal activiteiten doen, naast hun studie. Zij werken in verschillende projecten met mensen aan de rand van de samenleving.

Rotterdam als grote stad heeft veel te bieden. Er is werk genoeg, zeggen de initiatiefnemers, **voor jongeren met een kerkelijke achtergrond die zich betrokken voelen bij de wereld om hen heen**. Wie na de middelbare school gaat studeren in de stad, is dat een kans. In Rotterdam bestaan uiteenlopende vrijwilligersprojecten. Studenten kunnen helpen bij een inloop voor dak- en thuislozen, bij het koopvaardijpastoraat of vakantieweken voor mindervaliden. Verder helpen ze formulieren invullen, lopen als maatje meel met mensen die het moeilijk hebben, doen kleine klusjes voor eenzame mensen doen, enzovoort. In de stad zijn er meer studenten die diezelfde interesse hebben. Alleen weten ze elkaar zo moeilijk te vinden. Daarom besloot stichting KSA/GCW, een organisatie voor levensbeschouwelijk maatschappelijk activeringswerk, een studentenhuus voor christelijke jongeren op te richten, **bedoeld voor het uitvoeren en het delen van diaconale activiteiten in de stad Rotterdam**.

Studenten hebben je eigen kamer, en delen met negen anderen een woonkamer en keuken. Samen wordt er voor gezorgd dat er voldoende boodschappen in huis zijn, dat er wordt gekookt en natuurlijk schoongemaakt. Er is een huisoudste. Op de achtergrond regelt een coördinator zaken als fondswerving, contacten met projecten, training en begeleiding en andere zaken die van belang zijn voor de voortgang van het Michahuis. Verder is er één bewoner verantwoordelijk voor het huishouden, en één voor de interne financiën van de bewoners.

Iedere week is er een vaste avond voor het bespreken van de praktische gang van zaken, voorbereid door één van de bewoners. Eén keer per maand is er een super/intervisie bijeenkomst onder leiding van een externe supervisor. Voordat een student aan de slag gaat, krijgt hij of zij als dat nodig is een **training op het gebied van armoede en vluchtelingen**.

Wie kan meedoen? Iedereen met een christelijke achtergrond, een sterke motivatie om vrijwilligerswerk te doen, (1 dagdeel per week), tussen de 18 en ongeveer 27 jaar, ongehuwd en zonder kinderen, en ingeschreven aan mbo, hbo of universiteit. Verder wordt van studenten een open en flexibele houding verwacht, omdat zij in een groep samenwonen. Bovendien kunnen zij **in aanraking komen met zeer diverse mensen en hulpvragen uit de Rotterdamse maatschappij**.

Voor meer informatie: coördinator Alexander Borst, Hang 7, 3011 GG Rotterdam, 010-46 66 722 (kantoor) of 06-40 24 31 93 (binnen en buiten kantooruren). Email: alexander.borst@stichtingksa-gcw.nl

Kerk in Actie zet in op duurzamer levensstijl

In deze tijd van mondialisering wordt meer en meer duidelijk dat onze manier van leven een negatieve invloed heeft op mensen elders in deze wereld. Wij in het Westen dragen daarom een grote verantwoordelijkheid. Met projecten wil Kerk in Actie kerken en individuele christenen helpen in het ontwikkelen van een duurzamer levensstijl.

Duurzaam leven. Dat betekent kort samengevat het fors tegengaan van drie zaken: **uitbuiting, verspilling en klimaatverandering**. Met uitbuiting wordt bedoeld een eerlijke prijs voor een eerlijk product, ofwel *fairtrade*. Steeds meer supermarkten ruimen een plek in voor deze producten. Minder verspilling betekent veel zuiniger omspringen met warmte, water of mobiliteit. Ook hier kunnen we vaak nog een grote slag maken. Klimaatverandering zorgt voor extremere weersomstandigheden, waarvan de gevolgen met name in arme landen zich nu al doen voelen. Wetenschappers wijzen erop dat vermindering van de CO₂-uitstoot hier een absoluut vereiste is om erger te voorkomen.

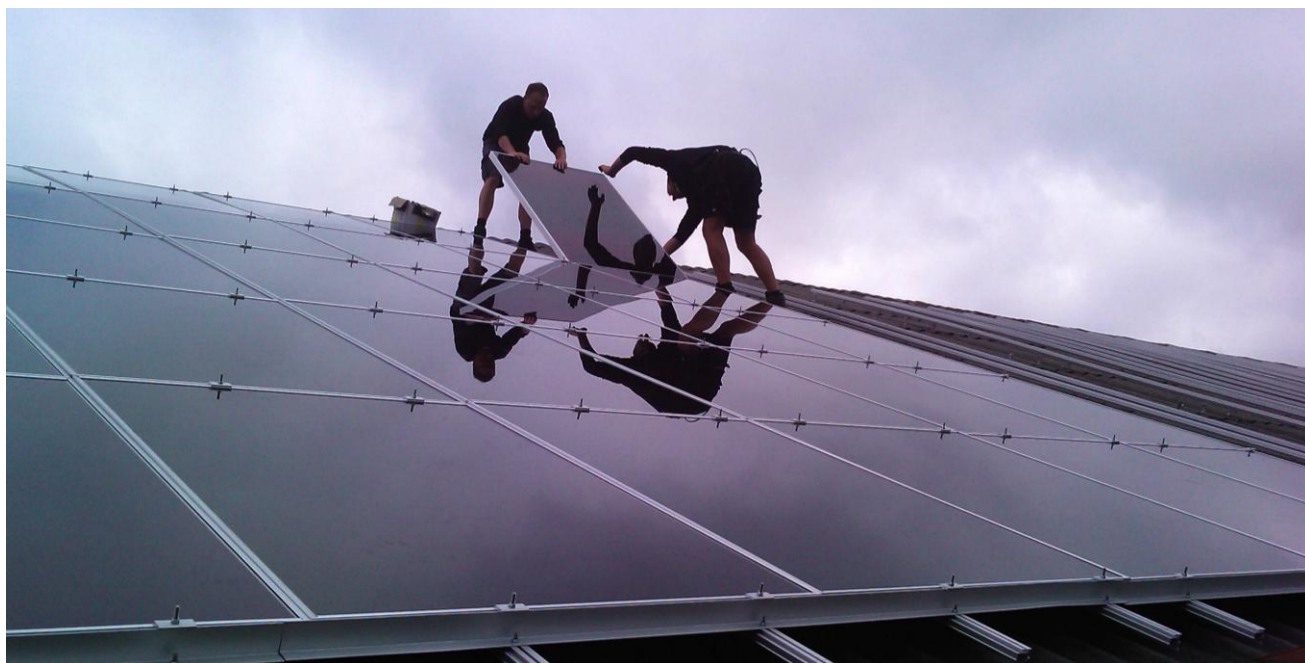
Kerk in Actie roept mensen op **actief aan positieve veranderingen bij te dragen**. We kunnen het verschil maken. Zo zijn er al veel mogelijkheden om zelf energie op te wekken, bijvoorbeeld door middel van zonnepanelen of windmolens. Verder biedt KIA de mogelijkheid om de uitstoot te vergoeden door een bijdrage te geven aan het FairClimate Fund. Samen met andere partners wordt namelijk gewerkt aan schone, betaalbare energiebronnen in arme landen - niet alleen daalt zo de CO₂-uitstoot wereldwijd nog verder, maar kunnen deze landen zich economisch verder ontwikkelen. Ook duurzame land-, bos- en tuinbouwmethoden zet veel zoden aan de dijk.

De Protestantse Ichthuskerk in Deventer is bewust bezig met duurzaamheid. Deze gemeente neemt het voortouw met zonnepanelen op het dak, om zo de allereerste klimaatneutrale kerk van Nederland te worden. Bekijk hier het filmpje:

<http://www.kerkinactie.nl/Particulieren/Home/Filmlijst-homepage/Ichthuskerk-Deventer-duurzame-kerk--v80>

Kerk in Actie heeft een handleiding voor kerken, '**Kiezen voor een eerlijk klimaat**'.

Klik hier door naar de webwinkel: <https://webwinkel.pkn.nl/kerk-in-actie/fair-climate/kiezen-voor-een-eerlijk-klimaat-handl-voor-kerken>

Micha Cursus in de media

Wie God liefheeft, wil dat laten merken. Want geloof en eerlijk leven hebben alles met elkaar te maken. In de stijl van Micha: recht doen, trouw zijn, en nederig de weg van God gaan. Omzien naar een ander, dichtbij en veraf, omdat God ook naar jou heeft omgezien. Jezus kwam naar de aarde om heel te maken. Hij zette de eerste stap richting de vernieuwing van de schepping. En vandaag de dag zet de heilige Geest ons in beweging om Hem te volgen. De Michacursus geeft in zeven bijeenkomsten aan z'n gelovig leven handen en voeten.

TEKST EN BEELD TJIRK VAN DER ZIEL

'Ignorance is hell' van de Franse kunstenaar Adrian Kenyon.

In de Michacursus weerklinkt Gods liefde voor deze wereld. Hij wil met deze aarde door. God heeft een materiële wereld geschapen en Hij houdt ervan. De Bijbel zegt met nadruk dat God alles wil verlossen, genezen, reinigen van kwaad, zuiveren van ziekte en dood. Alzo lief heeft God de 'kosmos' gehad, staat er in Johannes 3:16. Er komt een vernieuwde aarde, waar voor altijd gerechtigheid heerst.

Geloof betekent in actie komen om daar nu al iets van te laten zien. Wat wij hier doen, heeft betekenis voor de eeuwigheid. Wim Rietkerk zegt over 1 Korintiërs 15, waar Paulus spreekt over oude en nieuwe kleren: 'Hij zal de huidige nietige en zwakke draden ge-

bruiken om ze te weven tot nieuwe gewaden waarin Hij de wereld zal hullen.' Er ligt een continuïteit tussen deze en de nieuwe aarde.

Hoe doen we dat? Door onrecht te bestrijden. Dat komt vooral in Micha naar voren. Voor brandoffers is het te laat. God kan niet worden gepaaid met wat rookpluimen richting de hemel, terwijl aan de levensstijl niets wordt gedaan. Armen worden uitgebuit. God is enorm gekwetst: ben Ik dan zo onduidelijk geweest over hoe je moet leven? En dan klinken de bekende woorden: 'Hij wil niets liever dan dat u recht doet, dat u de trouw eerbiedigt, en dat u nederig wandelt met uw God.'

Gebed

Bid, dat de Heer

- zijn Geest geeft om onze harten te veranderen, zodat ons verlangen uitgaat naar een verloren wereld
- ons in beweging zet om goed en recht te doen, als waarden van het komende Rijk
- leert hoe we naasten kunnen worden van mensen die kwetsbaar zijn en hulp en aandacht nodig hebben
- ons helpt duurzamer te gaan leven, om te laten zien dat de mens anders met de schepping moet omgaan.

Michacursus in Ede

Afgelopen winter hebben in Ede twee interkerkelijke groepen de Michacursus gevolgd, waaronder leden van de Nederlands Gereformeerde Kerk. Velen zijn zich bewuster geworden van de kwetsbaarheid van mensen en van de schepping. Ze hebben opnieuw prioriteiten gesteld. Elke avond werd afgesloten met een viering. 'Je ervaart vaak veel onmacht. Je kunt de wereld niet in je eentje redden. Dan is het mooi om dit ook bij God neer te leggen: We willen leven zoals in Micha staat, maar we hebben U er ook bij nodig.'

Meer weten? <http://michacursus.nl>.

Het gaat God er om dat we eerlijk leven. Voelen wij mee met zijn verontwaardiging over onrecht? Hatén ook wij het kwaad dat zijn mooie schepping gevangen houdt? Ten diepste wil God ons hart. Dat komt terug in de Michacursus: wat je doet, wat je bent, en wat je drijft. Laten we de ander tot zijn of haar recht komen? Zijn we integer in relaties? Zijn we zorgzame beheerders van de schepping? Als we geleerd hebben onze identiteit in Jezus te vinden, raken we los van ons eigen, comfortabele leven en kunnen we werkelijk uitdelen van wat wij hebben gekregen.

Tjirk van der Ziel is lid van de NGK Ede en projectleider van de Michacursus.

MISSIONAIR
Steunpunt
Nederlands Gereformeerde Kerken